

2020-11-13

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Promemorian Genomförandet av MKB-direktivet i plan-och bygglagen (Ds 2020:19) (Fi2020/03324/SPN)

Bolagsverket har följande synpunkter på förslagen i promemorian.

Av [9 kap. 41 a §](#) PBL följer att ett beslut om att ge lov eller positivt förhandsbesked ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar genom ett meddelande i vilket bland annat beslutets huvudsakliga innehåll ska anges. Enligt promemorians överväganden ([s. 134](#)) bör den kortfattade informationen om beslutets innebörd, som det enligt de av promemorian hänvisade förarbetena bör vara tillräckligt att kungörelsen omfattar för att beslutets huvudsakliga innehåll ska anses ha angetts, alltid innehålla en upplysning om huruvida åtgärden kan antas eller inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, om ansökan avser ett MKB-projekt och byggnadsnämnden har gjort en sådan bedömning. Att säkerställa att kungörelsen innehåller en sådan upplysning är enligt promemorian syftet med den föreslagna ändringen i paragrafen.

Med anledning av promemorians tolkning av uttrycket ”beslutets huvudsakliga innehåll” får Bolagsverket påpeka att, så som en sökning i [Post- och Inrikes Tidningar](#) visar, anges det i de faktiska kungörelserna om bygglov och förhandsbesked idag endast fastighet, åtgärd och beslutets utgång. Något från beslutets motivering, till vilken byggnadsnämndens bedömning av åtgärdens miljöpåverkan vore att hänföra, anges aldrig. Det framstår mot denna bakgrund inte som tillräckligt med ett uttalande i förarbetena om vad angivandet i kungörelsen av beslutets innehåll bör innefatta. Det bör istället så som anförs i promemorian vara nödvändigt med ett uttryckligt krav i lagtexten som förtydligar vad som angivandet av ”beslutets huvudsakliga innehåll” bör innefatta för att säkerställa att en kungörelse om lov eller förhandsbesked i framtiden innehåller en upplysning om byggnadsnämndens bedömning av åtgärdens betydande miljöpåverkan.

Enligt promemorians överväganden ska det av det meddelande som kungörs framgå såväl om åtgärden kan som om den inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Enligt den föreslagna ordalydelsen ([s. 40](#)) av 9 kap. 41 a § PBL anges dock i *första* stycket endast som uttryckligt krav att byggnadsnämndens bedömning att en åtgärd som avses i föreslagna 9 kap. 40 a § ([s. 39](#)) *inte* kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska framgå av meddelandet. Det är först av det föreslagna *andra* stycket, genom vilket kungörelseskyldigheten även görs tillämplig på avslagsbeslut, som det anges att bestämmelserna om kungörelseskyldigheten i *första* stycket ska tillämpas om utgången

beror på att en sådan åtgärd som avses i 40 a § *kan* antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Avsikten med den föreslagna lydelsen synes vara att det av en tillämpning av första stycket på avslagsbeslut ska följa att meddelandet ska innefatta en upplysning om byggnadsnämndens bedömning att åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Något uttryckligt krav på att sådan bedömning ska framgå av meddelandet stadgas dock inte i den föreslagna lydelsen av *första* stycket. Det krävs att en byggnadsnämnd som genom läsning av andra stycket hänvisats till det första tolkar kravet att ange beslutets huvudsakliga innehåll så att bedömningen i motiveringen om antagen påverkan därmed också ska anges. Mot bakgrund av att byggnadsnämnderna hittills tolkat uttrycket beslutets huvudsakliga innehåll till att endast avse fastighet, åtgärd och utgång, är det inte nödvändigtvis en självklarhet att den i praktiken nya tolkningen som uttalas i promemorian att uttrycket även omfattar uppgiften om miljöpåverkansbedömning från beslutets motivering inte kan riskera att gå någon byggnadsnämnd förbi, även om tolkningen skulle upprepas i en kommande proposition. Det torde även finnas en risk för att en byggnadsnämnd tolkar det första stycket så att eftersom endast bedömning om icke-påverkan nämns uttryckligen så behöver motsatsvis en bedömning om påverkan inte framgå av meddelandet utan det är tillräckligt att som hittills ange fastighet, åtgärd och utgång.

Som det får förstås ska lov eller förhandsbesked rätteligen inte beviljas om byggnadsnämnden bedömt att åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan (se bl.a. promemorian [s. 126](#)). Det kan dock knappast uteslutas att det kan förekomma fall då byggnadsnämnden felaktigt beslutar ge lov eller förhandsbesked till en åtgärd som enligt nämndens motivering kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Eftersom det i den föreslagna lydelsen av första stycket inte anges uttryckligen att en bedömning att åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska framgå av det meddelande genom vilket ett beslut att ge lov eller positivt förhandsbesked kungörs finns det risk att kungörelsen av ett sådant felaktigt beslut inte kommer att innehålla någon upplysning om nämndens bedömning av åtgärdens betydande miljöpåverkan.

Bolagsverket får i detta sammanhang erinrande upplysa om att verkets redaktion för PoIT endast framställer och gör PoIT tillgänglig på verkets webbplats. Det är inte Bolagsverket utan byggnadsnämnden som kungör ett beslut om lov eller förhandsbesked, jfr [1](#) och [13](#) §§ förordningen (2006:1226) om Post- och Inrikes Tidningar. PoIT-redaktionen säkerställer endast att det är någon som företräder byggnadsnämnden som lämnar in kungörelsen för publicering. PoIT-redaktionen granskar eller bedömer överhuvudtaget inte huruvida den kungörelse som byggnadsnämnden lämnar in för publicering uppfyller kraven i 9 kap. 41 a § PBL på vad som ska anges i kungörelsemeddelandet.

Om en byggnadsnämnd visserligen i sin motivering uttalat att en åtgärd som avses i föreslagna [9 kap. 40 a §](#) kan antas medföra en betydande miljöpåverkan men uppfattar ett annat skäl som det huvudsakliga till varför ansökan om lov eller förhandsbesked avslås kan uttrycket ”om utgången beror på” vidare möjligen ge utrymme för tolkningen att nämnden då inte behöver ange påverkansbedömningen i kungörelsemeddelandet. Syftet med de föreslagna ändringarna får dock uppfattas vara att varje beslut i vilket byggnadsnämnden bedömt att åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska kungöras.

Det bör därför övervägas om kungörelseskyldighetens tillämpning på avslagsbeslut kan knytas till förekomsten av nämndens påverkansbedömning så som i första stycket, istället för bedömningens inverkan på utgången. Om de ovan angivna synpunkterna på förslaget tydlighet i fråga om meddelandet enligt första stycket ska innefatta nämndens bedömning att en åtgärd som avses i 40 a § kan antas medföra en betydande miljöpåverkan tillgodoses genom att också det anges som uttryckligt krav i första stycket bör skrivningen om miljöpåverkan i andra stycket kunna utgå. Det kan då även övervägas om kungörelseskyldigheten avseende avslagsbeslut som återinförs genom förslaget bör föreskrivas på samma sätt som när den gällde senast, dvs. så att kungörelseskyldigheten i första stycket gäller beslut om lov och förhandsbesked generellt. Det föreslagna andra stycket bör därmed kunna utgå.

Mot angiven bakgrund föreslår Bolagsverket följande justering av den i promemorian föreslagna lydelsen av 9 kap. 41 a § PBL:

<p>Ett beslut om <i>att ge</i> lov eller <i>positivt</i> förhandsbesked ska kungöras genom ett meddelande i Post- och Inrikes Tidningar. I meddelandet ska beslutets huvudsakliga innehåll och var beslutet hålls tillgängligt anges.</p>	<p>Ett beslut om lov eller förhandsbesked ska kungöras genom ett meddelande i Post- och Inrikes Tidningar. I meddelandet ska beslutets huvudsakliga innehåll och var beslutet hålls tillgängligt anges. <i>Om byggnadsnämnden har bedömt att en sådan åtgärd som avses i 40 a § kan eller inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, ska det anges i meddelandet.</i></p>
---	---

Detta yttrande har beslutats av ställföreträdande chefsjuristen Lena Göransson Norrsjö. Föredragande har varit verksjuristen Anders Eriksson.

Lena Göransson Norrsjö

Anders Eriksson